

Addendum till röda tråden

SHKs hållning till toppning och nivågruppering

SHK anser att alla som tränar skall få vara med och spela match om de vill. Det som utvecklar barn och ungdomar till bättre handbollsspelare är att de får spela så mycket som möjligt. För att främja lagkänsla är det oftast bäst att hela årskullen (laget) betraktas just som ett lag. Om laget delas upp i olika grupper efter färdighetsnivå brukar man tala om toppning eller nivågruppering. **SHK stöder inte toppning.** Ibland kan det vara nödvändigt med nivågruppering både under träning och under matchspel. **SHK stöder nivågruppering om det bedöms som främjande för utvecklingen av alla barn i gruppen.** Huvudsyftet med nivågruppering är att barnen skall tycka att det är roligt och vilja fortsätta med idrotten och att spela matcher.

För barn är tävling ett naturligt inslag i idrotten, liksom i leken, men den måste bli just en del av leken och ha som mål att barnet har roligt och lär sig idrotten. Betydelsen av tävlingsresultat i barnidrotten bör avdramatiseras och barn ska ges lika möjligheter att delta.

Diskussionen om hur barn- och ungdomsidrotten ska bedrivas och organiseras pågår ständigt. För att diskussionen ska vara meningsfull och konstruktiv är det viktigt att de som deltar i den är tydliga med vad de menar med de begrepp som de använder. Så är det inte alltid, tvärtom används många begrepp opreciserat och utan tydliga definitioner. För att klargöra skillnaden mellan toppning och nivågruppering så använder vi oss av Riksidrottsförbundets definitioner.

Riksidrottsförbundets Definitioner

"Idrotten vill" är Riksidrottsförbundets idéprogram. Riksidrottsförbundet har tagit fram förslag till definitioner av några av de vanligaste begreppen i diskussionen om barn- och ungdomsidrotten.

Definitioner

Barn: Är enligt "Idrotten vill" aktiva upp till och med 12 år. Hänsyn ska dock alltid tas till fysisk, psykisk och social mognad. Enligt barnkonventionen är emellertid alla barn till och med 18 års ålder.

Ungdom: Är enligt "Idrotten vill" aktiva och ledare mellan 13 och 20 år. Hänsyn ska dock alltid tas till fysisk, psykisk och social mognad. Enligt barnkonventionen är emellertid alla barn till och med 18 årsålder, i den används inget ungdomsbegrepp.

Nivågruppering: Då lag eller träningsgrupper delas upp utifrån färdighets- och kunskapsnivå.

Toppning: En form av selektering som innebär att de bästa vid ett givet tillfälle får en eller flera av följande fördelar i tävlingssammanhang: en given plats i laget, mer speltid eller av de aktiva betraktat en attraktivare position i laget/gruppen.

SHKs tolkningar av begreppen toppning och nivågruppering

Nivågruppering: Syftar till att utveckla spelarna. När ledaren tar ut ett lag för att spela så jämna matcher som möjligt.

Användning av nivågruppering i seriespel:

Om lag anmäls till en serie skall serie väljas utifrån den nivå som laget som helhet bedöms befinna sig på. Alla spelare i laget skall få ungefär lika mycket speltid sett över hela säsongen. Om laget består av ett större antal spelare, vilket omöjliggör att alla kan få rimlig speltid i varje match får olika spelare tas ut till spel i olika matcher. Då ska kriterier för nivågruppering gälla.

Ett lag får anmälas till spel i flera serier om laget består av tillräckligt många spelare för att i princip kunna delas upp i två separata lag. Serier skall väljas utifrån den nivå som respektive "del-lag" bedöms befinna sig på. Spelare bör flyttas mellan de separata lagen, beroende på spelarnas utveckling under säsongen och det förväntade motståndet. Fasta "del-lag" ska inte bildas.

Exempel 1: Lag anmäls till seriespel i serie(r) med svårighetsgrad som syftar till att stimulera spelarnas utveckling på deras nivå.

Exempel 2: En match bedöms som svår. Ett lag med spelare som kommit längre i sin utveckling tas ut och de spelar på de positioner där de är bäst.

Exempel 3: En match bedöms som medelsvår. Ett lag tas ut där några spelare får prova på andra positioner än sina förstahandsval.

Exempel 4: En match bedöms som lättare. Ett lag med spelare som inte kommit lika långt i sin utveckling tas ut och de spelar på de positioner som bedöms ge dem mest utveckling och självförtroende. Om spelare som kommit längre i sin utveckling deltar ska dessa företrädesvis spela på andra positioner än sina förstahandsval.

Användning av nivågruppering i cupspel:

I cuper kan man inte veta vilket motstånd man kommer att möta. Huvudprincipen måste därför vara att dela upp spelarna i jämnstarka lag. Alla spelare i laget skall få ungefär lika mycket speltid sett över hela cupen. I respektive match under en cup skall kriterier för nivågruppering gälla om möjligt.

Toppning: Syftar till att vinna här och nu. När ledaren ensidigt utnyttjar vissa spelare för att vinna matcher.

Nedan ges fyra typexempel på toppning. Dessa är **inte** önskvärda.

Exempel 1: Lag anmäls till seriespel i serie(r) med svårighetsgrad som syftar till att vinna serien.

Exempel 2: Spelare uttagna till en match har markant olika mycket speltid.

Exempel 3: Endast vissa spelare tas ut till **alla** cuper/turneringar/matcher med högre svårighetsgrad.

Exempel 4: Några spelare tas ut att delta i en cup. Resterande spelare deltar inte i den cupen och inte heller i en annan cup.

USM

SHK stöder medverkan i USM från 14 års ålder. Vid tävlingar med SM-status ska de spelare som nått längst i utvecklingen medverka. Alla uttagna spelare ska spela, men toppning är tillåten. Spelare med lite speltid i USM bör kompenseras med extra speltid vid annat tillfälle (till exempel seriespel).